

ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНО-ОЗДОРОВЧИХ КОМПЛЕКСІВ

Кочерга Лілія Олександрівна, магістрантка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Полтава, Україна
Кузьменко Тетяна Юріївна, кандидат архітектури, доцент, кафедра архітектури будівель та містобудування, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Полтава, Україна

Ключові слова: природно-рекреаційний потенціал, рекреаційні комплекси, туристично-оздоровчі комплекси

В Україні спостерігається зростання популярності відпочинку в природній місцевості, поблизу населених місць, а також в приміських зонах великих міст. Полтавський регіон має значний природно-рекреаційний та культурно-історичний потенціал. Особливо формування рекреаційних комплексів простежуються на узбережжях річок і озер, оскільки акваторії є найбільшими точками тяжіння відпочиваючих і активно освоюються з метою рекреації. Ведеться стрімке будівництво рекреаційних об'єктів уздовж акваторій або поблизу від них. Стають актуальними питання архітектурного формування прибережних рекреаційних комплексів в природних ландшафтах. У вітчизняних і зарубіжних дослідженнях переважно розглядаються комплекси на узбережжях морів, а проблеми формування рекреаційних комплексів на берегах рівнинних річок і озер не отримали достатнього висвітлення. Тому багато питань організації прибережних рекреаційних комплексів залишаються невирішені, в той же час чітко простежується тенденція до подальшого зростання їх числа в регіонах Західної України.

На формування туристично-оздоровчих комплексів впливають місцеві природні умови: клімат, характер рельєфу ділянки, наявності штучних або природних акваторій, зелених масивів, що мають естетичну і рекреаційну цінність. Це викривлені русла річок, узбережжя морів і озер, перепади рельєфу із крутими схилами й водоспадами, острови й лісові масиви – стабільний природний каркас, що визначає вид рекреації й планувальну організацію комплексу відпочинку. І відповідно до призначення комплекси відпочинку розрізняють: – повсякденного відпочинку: міські (центр дозвілля, парк відпочинку) – короткочасного відпочинку: приміські (багатопрфільні, бази відпочинку, дитячі дачі й табори, будинки відпочинку, пансіонати); – тривалого відпочинку: міжселищні (санаторій-пансіонат, курортне містечко, курортний готель). Таким чином, головним завданням формування туристично-оздоровчих комплексів є створення оптимальних умов для масового, групового, сімейного і індивідуального відпочинку та оздоровлення різних верств населення. Відповідно, туристично-оздоровчі комплекси мають подвійну функцію: оздоровлення, як складові системи рекреації; а також збереження і охорони природних ресурсів та культурно-історичних пам'яток, як місць розміщення рекреації.

FORMATION OF TOURIST AND HEALTH RESORTS

Liliia Kocherha, Master student, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava, Ukraine

Tetiana Kuzmenko, PhD, Associate Professor, Department of Buildings Architecture and Urban Planning, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University, Poltava, Ukraine

Keywords: natural and recreational potential, recreational complexes, tourist and health resorts

In Ukraine, there is an increasing popularity of recreation in natural areas, near populated areas, as well as in suburban areas of major cities. The Poltava region has significant natural, recreational and cultural-historical potential. Especially the formation of recreational complexes can be traced on the banks of rivers and lakes, since the water areas are the largest points of attraction for tourists and are actively being used for recreation. There is a rapid construction of recreational sites along or ear water areas. Issues of architectural formation of coastal recreational complexes in natural landscapes become relevant. In domestic and foreign studies, the complexes on the coasts of the seas are mostly considered, and the problems of forming recreational complexes on the banks of the plain rivers and lakes have not received sufficient coverage. Therefore, many issues related to the organization of coastal recreational complexes remain unresolved, while at the same time there is a clear tendency for their further growth in the regions of Western Ukraine.

The formation of tourist and health complexes is influenced by local natural conditions: climate, nature of the terrain of the site, the presence of artificial or natural water areas, green massifs that have aesthetic and recreational value. These are curved river beds, coasts of seas and lakes, landforms with steep slopes and waterfalls, islands and woodlands - a stable natural frame that determines the type of recreation and planning organization of the holiday complex. According to the destination, holiday complexes are distinguished by: – daily recreation: urban (leisure center, recreation park); – short-term rest: suburban (multidisciplinary, recreation centres, children's cottages and camps, holiday homes, boarding houses); – long-term rest: long-distance (sanatorium-boarding house, resort town, resort hotel). Thus, the main task of forming tourist and health-improving complexes is to create optimal conditions for mass, group, family and individual rest and rehabilitation of different segments of the population. Accordingly, tourist and recreation complexes have a dual function: recreation as a component of recreation systems; as well as the preservation and protection of natural resources and cultural and historical sites as recreational sites.